

Rautavaaran kunnan vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasuunnitelma vuodelle 2024
Hyvinvoinnin palvelualue
Vanhus- ja vammaisneuvoston kokous 6.2.

1. Vanhus- ja vammaisneuvostotoiminnan lakisääteisyys

Kuntalain 27 §:n ja 28 §:n sekä vanhuspalvelulain 11 §:n mukaan vanhus- ja vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisissä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemien palvelujen kannalta. Vanhuspalvelulain 11 §:n mukaan vanhusneuvosto on otettava mukaan ikääntyneen väestön tukemiseksi laaditun suunnitelman valmisteluun (5 §) sekä palvelujen riittävyden ja laadun arviointiin (6 §). Rautavaaran vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasuunnitelmassa otetaan huomioon kuntalain ja vanhuspalvelulain velvoitteet.

Vanhus- ja vammaisneuvoston keskeinen tehtävä on tuoda ikääntyneen väestön ääni (tarpeet, odotukset, kokemukset) suunnitteluun, päätöksentekoon ja arviointiin sekä tiedottaa ikääntyneelle väestölle vireillä olevista asioista. Päätöksentekoon neuvosto voi vaikuttaa tekemällä esityksiä, aloitteita ja lausuntoja ikääntyneen väestön näkökulmasta. Vanhus- ja vammaisneuvosto on hyvissä ajoin otettava mukaan iäkkäitä ja vammaisia koskevien suunnitelmien laatimiseen.

Rautavaaran kunnan vanhus- ja vammaisneuvosto

Rautavaaralla on toiminut yhdistetty vanhus- ja vammaisneuvosto. Rautavaaran vanhus- ja vammaisneuvosto on ikääntyneen väestön ja vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi asetettu vaikuttamistoimielin.

Vanhus- ja vammaisneuvoston toimikauden pituus on suositellusti neljä vuotta. Riittävän pitkällä toimikaudella varmistetaan toiminnan helpompi suunniteltavuus sekä parempi vaikuttavuus. Lisäksi suositellaan, että vanhus- ja vammaisneuvoston toimikausi limittyisi kunnallisvaalien kanssa. Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasäännön mukaan jäsenet valitaan kunnan alueella vaikuttavista keskeisistä eläkeläis- ja vammaisjärjestöistä.

Jäseniä esitettäessä otetaan huomioon jäsenen järjestön toiminnan vaikuttavuus ja merkittävyys. Suositus on, että vanhus- ja vammaisneuvostoon ei nimitetä viranhaltijajäseniä. Mikäli näin kuitenkin tehdään, nimitettävällä viranhaltijalla tulee silloin olla myös aikaa paneutua vanhus- ja vammaisneuvostotyöhön. Kunnanhallitus nimeää vanhus- ja vammaisneuvoston varsinaiset jäsenet sekä heidän varajäsenensä neljän vuoden toimikaudelle. Rautavaaran kunnanhallitus on 11.10.2021 asettanut vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenet toimikaudelle 2021–2025 seuraavasti:

Yhdistys	Jäsen	Varajäsen
Eläkeliiton Rautavaaran yhdistys ry	Ritva Taskinen	Ritva Pursiainen
SPR:n Rautavaaran osasto	Ritva Lukkarinen	Maija-Liisa Korhonen

Rautavaaran Sydänyhdistys ry	Pentti Kainulainen	Lilja Korhonen
Rautavaaran Invalidit ry	Elina Kuosmanen	Eeva Turunen
Pohjois-Savon Syöpäyhdistys ry/Rautavaaran paikallisosasto	Rauha Partanen	Anja Rossinen
Rautavaaran Vanhusten ja vajaakuntoisten eläkeläisten tukiyhdistys ry	Maija Kärkkäinen	Terttu Sorsa
Rautavaaran seurakunta	Diakonian viranhaltija	Kirkkoherra
Rautavaaran helluntaiseurakunta	Ilkka Roininen	

Vuonna 2023 vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerinä toimi Rautavaaran kunnan kulttuuri- ja vapaa-aikapääällikkö Inka Makkonen. Makkosen irtisanouduttua vs. hallintojohtaja Petra Kajanus toimi vanhus- ja vammaisneuvoston 17.11.2023 järjestetyn kokouksen sihteerinä. Vuodesta 2024 alkaen vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerinä toimii kulttuuri- ja vapaa-aikapääällikkö Erik Räsänen.

Hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisneuvosto

Hyvinvointialueen lakisääteisistä vaikuttamistoimielimistä on säädetty Laissa hyvinvointialueesta 611/2021 ja sen pykälässä 32 §. Lain mukaan vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Tehtävä on aluevaltuustokauden mittainen. Vanhusneuvoston varsinaisena edustajana toimii Terttu Sorsa ja varaedustajana Elina Kuosmanen. Vammaisneuvoston varsinaisena edustajana toimii Ritva Lukkarinen ja varaedustajana Maija Kärkkäinen.

2. Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024

2.1. Vanhus- ja vammaisneuvoston rooli kehittäjäkumppanina kunnan asioiden valmisteluvaiheessa

Rautavaaran kunnanhallitus on hyväksynyt vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasäännön 30.3.2020. Sen mukaan vanhus- ja vammaisneuvostolla on sekä lain suoma oikeus että velvollisuus ottaa kantaa kunnan ikäihmisiä koskeviin asioihin ja suunnitelmiin.

Toimintavuonna 2024 vanhus- ja vammaisneuvoston ja kunnan eri toimialojen ja hyvinvointialueen kesken sovitaan säännöllisistä tapaamisista, joissa keskustellaan toimialoille käsittelyyn tulevista asioista. Tapaamiset aikataulutetaan hyvissä ajoin, niin toimialojen kuin vanhus- ja vammaisneuvostojenkin toiminnan vuosikelloihin, jotta asioiden käsittelyn sujuvuus varmistuu. Tapaamisissa sovitaan vähintäänkin aikataulusta, jossa vanhus- ja vammaisneuvoston tulee ottaa kantaa kulloinkin käsittelyssä oleviin asioihin. Vanhus- ja vammaisneuvosto huolehtii osaltaan siitä, että eläkeläisyhdistyksiltä ja muilta keskeisiltä sidosryhmiltä sekä hyvinvointialueelta saadut ajankohtaiset ja tärkeät viestit kantautuvat myös kunnan toimialojen tietoisuuteen.

Toimintavuoden 2024 kokoukset sovittiin 17.11.2023 järjestetyssä vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksessa. Vuonna 2024 vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontuu

- 6.2.2024 klo 12
- 16.4.2024 alkaen klo 12
- 27.8.2024 alkaen klo 12
- 10.12.2024 alkaen klo 12

6.2.2024 olevaa kokousta jouduttiin siirtämään alkamaan klo 14.15.

Jotta vanhus- ja vammaisneuvostolla olisi aito mahdollisuus ottaa kantaa, kommentoida ja kehittää kunnan ikäihmisiä koskevien asioiden valmistelua, suunnittelua ja sisältöä, asioiden käsittelyprosessissa huomioidaan vanhus- ja vammaisneuvoston toimintaa. Kun kunnan eri toimialoille käsittelyyn tulevien asioiden aihe, aikataulu ja vastuhenkilö selviää, ilmoitetaan siitä vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerille tai puheenjohtajalle. Vanhus- ja vammaisneuvosto voi tarvittaessa jo tässä vaiheessa pyytää lisätietoja tai antaa alustavat kommentit käsiteltävään asiaan. Joskus kunnan toimialoilla voi olla käsittelyssä asia, jonka vaikutuksesta ikäihmisiin ja vammaisiin ei voi olla varma. Tällöin toimialat voivat olla yhteydessä vanhus- ja vammaisneuvoston puheenjohtajaan tai sihteerin ja keskustella, onko asiaan syytä saada vanhus- ja vammaisneuvoston kanta.

17.11.2023 kokouksessa nostettuja asioita vuoden 2024 toimintasuunnitelmaan:

Tapahtumat:

- kylävierailu Kangaslahden ja Harsumäen suuntaan
- lettukestit torilla ja vanhustentalolla kesällä
- vanhustenviikko lokakuussa

Muita huomioita:

- osallisuuden näkyväksi tekeminen, yksinäisyyden ehkäisy
- vammaisten henkilöiden huomioiminen toimintasuunnitelmassa, vammaispoliittisen ohjelman tekeminen

Kutsutaan asiantuntijoita neuvoston kokouksiin ja tapahtumiin.

Hyvinvointialueen toiminnan kehittymisen seuraaminen

Vanhus- ja vammaisneuvosto seuraa hyvinvointialueen etenemistä ja ottaa tarvittaessa kantaa itsenäisesti. Neuvoston jäsenet viestittävät asioita vanhus- ja vammaisneuvoston ja taustayhteisöjensä välillä sekä osallistuvat mahdollisuuksiensa mukaan ajankohtaisiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin.